

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОВА ЗООЛОГІЯ» Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 205 Лісове господарство Освітня програма «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	6
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Профайл викладача 	Левандовська Світлана Миколаївна Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат біологічних наук https://orcid.org/0000-0002-8485-6134 https://scholar.google.com.ua/citations?user=0UBO5TQAAAAJ&hl=uk Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: svtmzel@gmail.com
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т. ч.: аудиторних – 48 годин (лекції – 16, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 42 години.
Передумови для вивчення дисципліни	Освітній компонент «Лісова зоологія» базується на знаннях зоології, загальної екології.
Мета вивчення дисципліни	Курс спрямовано на формування у здобувачів освіти системного уявлення про різноманіття лісової фауни, розуміння єдності, взаємодії та незамінності усіх елементів лісової фауни, їх значення у формуванні й існуванні лісових екосистем.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i>, сервісів <i>ZOOM</i>, <i>Google Meet</i>, мобільних додатків.
Компетентності відповідно до Стандарту	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої

вищої освіти	науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов. ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.
Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти	ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти. ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію. ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Зоологія безхребетних тварин лісу Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Лісова зоологія її предмет і завдання (5 год.). Тема 1.2. Тип Кільчасті черви. Загальна характеристика. Поділ типу на класи. Пристосування організації олігохет до мешкання у ґрунті. Біологія, поширення, значення (10 год.). Тема 1.3. Особливості організації життя представників типу Членистоногі. Підтип Хеліцерові. Характерні особливості тіла павукоподібних. Основні ряди. Практичне значення павукоподібних. Кліщі як паразити і шкідники запасів, переносники збудників інфекційних захворювань (14 год.). Тема 1.4. Клас Комахи. Загальна характеристика. Ряди комах. Явище поліморфізму. Громадські комахи. Шкідники лісових культур і основні методи боротьби з ними. Паразити і переносники збудників захворювань. Значення комах в природі (16 год.). Змістовий модуль 2. Іхтіологія, батрахологія, герпетологія Тема 2.1. Тип Хордові. Підтипи Безчерепні, Личинкохордові, Хребетні. Характерні ознаки будови хордових. Походження. Класифікація. Значення у лісовому господарстві (7 год.). Тема 2.2. Надклас Риби. Основні особливості будови риб у зв'язку з життям у воді. Біологія, розмноження та розвиток. Роль та значення риб. Охорона рибних багатств України. Клас Кісткові риби. Особливості будови та біології. Міграції. Екологічні групи риб. Основні ряди (10 год.). Тема 2.3. Надклас Наземні хребетні. Клас Земноводні. Характерні особливості будови амфібій як примітивних наземних хребетних. Розмноження та розвиток. Походження амфібій. Класифікація. Наукове та практичне значення, роль амфібій у знищенні шкідливих комах. Охорона земноводних (12 год.). Тема 2.4. Клас Плазуни або Рептилії. Особливості будови, розмноження та розвитку рептилій як типових наземних хребетних /група амніота/. Класифікація. Основні представники фауни плазунів в Україні. Значення та охорона плазунів (16 год.).

Методи навчання	Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні та науково-дослідні завдання індивідуальні або в групах; доповіді; презентації; есе.
Політика курсу	• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів. • Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіка консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов’язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf.
Рекомендовані джерела інформації	<u>Основна література</u> 1. Делеган І.В. Лісова зоологія: безхребетні. Львів: Поллі, 2003. 472 с. URL: https://salolli.com/5cC371d 2. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології. Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. 615 с. URL: https://j.twirpx.link/file/2302449/ 3. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Бобрицька В.І. Зоологія: навчально-методичний посібник. Полтава: ТОВ «Поліграфічний центр «Скайтек», 2006. 112 с. URL: https://surl.li/gbplnk 4. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 290 с. URL: https://surl.li/tyfqnu 5. Олешко О.Г., Левандовська С.М. Лісова зоологія: методичні вказівки до проведення лабораторних і практичних занять з дисципліни (за кредитно-модульною технологією навчання). Біла Церква: БНАУ, 2010. 76 с. <i>Наукова бібліотека БНАУ.</i> 6. Олешко О.Г., Левандовська С.М. Лісова зоологія: методичні вказівки для самостійного вивчення теоретичної частини дисципліни (за кредитно-модульною технологією навчання). Біла Церква: БНАУ, 2010. 43 с. <i>Наукова бібліотека БНАУ.</i> <u>Допоміжна література</u> 1. Годлевська О., Парникоза І., Різун В., Фесенко Г., Куцоконь Ю., Загороднюк І., Шевченко М., Іноземцева Д. Фауна України: охоронні категорії. Довідник. Київ, 2010. 80 с. URL: http://surl.li/hejhff 2. Загороднюк І. Наземні хребетні України та їх охоронні категорії. Ужгород: Ліра, 2004. 48 с. URL: http://surl.li/esthud 3. Збереження біорізноманіття і раритетних типів оселищ в умовах кліматичних змін. Наукові рекомендації / ред. В. Кияк, І. Данилик,

- І. Шпаківська, О. Кагало, О. Лобачевська. Львів: Простір-М, 2022. 55 с. URL: <https://geobot.org.ua/publication/monograph/>
4. Крамарець В.О. Лісова ентомологія: конспект лекцій. Львів: НЛТУ України, 2018. 126 с. URL: <https://salo.li/0571371>
5. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_129#Text
6. Лісовий Кодекс України. URL: <http://surl.li/ntkdfd>
- Марченко А.Б. Лісова ентомологія: навчально-методичний посібник для сам. роботи та лаб.-практ. занять студентів агробіотехн. ф-ту. Київ: КНТ, 2015. 112 с. *Наукова бібліотека БНАУ.*
7. Писанець Є. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). Київ: Видавництво Раєвського, 2007. 192 с. URL: https://museumkiev.org/upload/zoo/Amphibia_in_Ukraine_ukr.pdf
8. Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 27. Ст. 230. URL: <http://surl.li/uqjhgn>
9. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <http://surl.li/dlmylq>
10. Про тваринний світ: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 14. Ст. 97. URL: <http://surl.li/hbxxxe>
11. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
12. Рудь О.Г., Горальський Л.П. Зоологія хордових. Лабораторний практикум (в двох частинах) Частина 1. Методичні рекомендації. Рівне: РДГУ, 2025. 98 с. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/43942/1/1.pdf>
13. Сурядна Н.М., Писанець Є.М. Земноводні (Amphibia: Caudata, Anura). Каталог колекцій. Випуск 1. Мелітополь. 2010. 92 с. URL: <https://salo.li/C52C6e9>
14. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І.А. Акімова. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с. *Наукова бібліотека БНАУ.*

Адреси сайтів в INTERNET

1. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://surl.li/ubfcng>
2. ДП «Ліси України». <https://e-forest.gov.ua/>
3. Інституційний Репозитарій Білоцерківського НАУ. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/>
4. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>
5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
6. Червона книга України. URL: <https://redbook-ua.org/>
7. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>
8. Forest Research. URL: <https://www.forestresearch.gov.uk/about-us/who-we-are/>
9. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
10. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>
11. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>